

Захаров Павло, Бермудес Діана

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИХ ДІЙ ФУТБОЛІСТІВ ОБЛАСНОГО ЛІЦЕЮ-ІНТЕРНАТУ СПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ «БАРСА» U-14 ГРАВЦІВ РІЗНОГО ІГРОВОГО АМПЛУА У ЗМАГАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ РІЧНОГО ЦИКЛУ

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури*

Анотація. У статті представлено дослідження техніко-тактичних дій футболістів обласного ліцею-інтернату спортивного профілю (ОЛІПС) «Барса» U-14 гравців різного ігрового амплуа у змагальному періоді річного циклу.

Ключові слова: техніко-тактичні дії, ігрове амплуа, захисники, півзахисники, нападаючі, футболісти.

Zakharov Pavlo, Bermudes Diana. RESULTS OF RESEARCH OF TECHNICAL AND TACTICAL ACTIONS OF FOOTBALL PLAYERS OF THE REGIONAL LYCEUM-BOARDING SCHOOL OF SPORTS PROFILE «BARSA» U-14 PLAYERS

Abstract. The article presents a study of technical and tactical actions of football players of the regional lyceum-boarding school of sports profile (OLIPS) «Barca» U - 14 players of different roles in the competitive period of the annual cycle.

Key words: technical and tactical actions, game role, defenders, midfielders, forwards, football players.

Постановка проблеми. Футбол – одна із популярних і улюблена ігор в більшості країн світу. Сотні тисяч дітей, юнаків, дорослих грають у футбол. Управління тренувальним процесом передбачає вивчення різних сторін загальної і спеціальної підготовки футболістів з метою організації навчального-тренувального процесу на різних етапах відповідно індивідуальним особливостям гравців. Так, питання розробки цільових комплексних програм підготовки футболістів неодноразово висвітлювалися в публікаціях М. Г. Бальчоса, Г. А. Лисенчука та ін., побудови стратегії гри в футболі О. П. Бальсевича, А. М. Зеленцова, В. В. Лобановського та ін., медико-біологічних основ спортивного тренування футболістів В. М. Шамардіна та ін. [2; 3].

Різна інформація щодо техніко-тактичної підготовки футболістів, що надходить до тренера за допомогою засобів і методів етапного, поточного та оперативного контролю, може бути реалізована з метою відповідних видів управління тільки в тому випадку, коли тренер володіє необхідними даними щодо виконання техніко-тактичних дій гравців різного ігрового амплуа в процесі змагального періоду [1].

Окреслене передбачає вміння грамотно використовувати тренером широкий арсенал спеціальних вправ, спрямованих на

переважний розвиток тих, чи інших компонентів спеціальної підготовки гравців; раціонально комплексувати різні вправи і режими їх практичної реалізації відповідно до конкретних цілей і завдань підготовки футболістів в різні періоди тренувального процесу.

Таким чином, актуальним є дослідження техніко-тактичних дій футболістів обласного ліцею-інтернату спортивного профілю (ОЛІПС) «Барса» U-14 гравців різного ігрового амплуа у змагальному періоді річного циклу.

Метою роботи є дослідження техніко-тактичних дій футболістів обласного ліцею-інтернату спортивного профілю (ОЛІПС) «Барса» U - 14 гравців різного ігрового амплуа у змагальному періоді річного циклу.

Основні результати дослідження. Для рішення постановленої мети роботи нами було проведено дослідження, які передбачали таку етапну послідовність: перший етап – аналіз науково-теоретичної літератури з проблеми дослідження; другий етап - дослідження техніко-тактичних дій футболістів обласного ліцею-інтернату спортивного профілю (ОЛІПС) «Барса» U - 14 гравців різного ігрового амплуа у змагальному періоді річного циклу. В дослідженні взяло участь 32 футболісти ОЛІПС «Барса» U – 14.

Отримані в ході дослідження дані свідчать, що в групі юних футболістів різних ігрових амплуа в процесі змагального періоду річного циклу кількість техніко-тактичних дій різна. Тобто, нами з'ясовано, що при збереженні загальної структури підготовленості спортсменів, відбуваються зміни співвідношення основних параметрів, які її визначають. Результати дослідження техніко-тактичних дій футболістів захисного амплуа представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники техніко-тактичних дій футболістів-захисників

	Техніко-тактичні дії	Кількісні показники
	Передачі	
	Довгі	22-28
	Середні	22-28
	Короткі	41-60
	Відбір м'яча	102-131
	Гра головою	8-10
	Удари по воротах	
	за штрафною	
	із штрафної	2-4

Як бачимо з таблиці 1 захисники команди виконують більше коротких і середніх передач порівняно з довгими передачами, що свідчить про те що команда має чітку установку на виконання техніко-тактичних дій гравців різного амплуа. Основною страте-

гічною задачею для команди є побудова гри таким чином, щоб вихід з оборони в атакуючі дії відбувався через півзахисників. Також з даних таблиці 1 видно що захисники активно вступають у відбір на своїй половині поля і не дають багато часу і простору для прийняття рішень гравцям суперника.

В ході дослідження нами проаналізовано показники техніко-тактичних дій півзахисників. Результати представлено в таблиці 2.

Таблиця 2

Показники техніко-тактичних дій футболістів-півзахисників

	Техніко-тактичні дії	Кількісні показники
	Передачі	
	Довгі	35-48
	Середні	56-78
	Короткі	
	Відбір м'яча	12-25
	Гра головою	9-12
	Удари по воротах	
	- за штрафною	4-6
	- із штрафної	5-7

Аналіз даних дослідження, що представлено в таблиці 2 показав, що у півзахисників значно зростає загальна кількість техніко-тактичних дій під час матчу. Помітно збільшується кількість довгих передач, менше – середніх. Участь у відборі м'яча зростає практично в два рази. Показник ударів по воротах досягає показників дорослих професійних футбольних команд.

Результати дослідження техніко-тактичних дій нападаючих представлено в таблиці 3.

Таблиця 3

Показники техніко-тактичних дій футболістів-нападаючих

	Техніко-тактичні дії	Кількісні показники
	Передачі	
	Довгі	11-17
	Середні	27-39
	Короткі	39-51
	Відбір м'яча	7-9
	Гра головою	8-11
	Удари по воротах	
	за штрафною	2-5
	із штрафної	5-9

Як показали проведені дослідження гра нападаючих на початкових етапах багаторічної підготовки будується в основному на коротких передачах, однак уже на етапі спортивного удосконалювання в юних нападаючих збільшилася кількість довгих і середніх

передач. У процесі використання передач нападаючими можна виділити два особливих вікових періоди. Перший – відбувається у віці старше 14 років, коли у грі футболістів, які виконують роль нападаючих починає відносно скорочуватися кількість коротких передач і збільшується кількість середніх. Другий – відбувається у більш зрілому віці і пов'язаний із початком відносного зменшення кількості середніх і збільшення довгих передач.

З віком у гравців амплуа нападаючих значно зростають показники в грі головою й в ударах по воротах, зокрема через штрафний майданчик. Найменшим показником (до загального числа техніко-тактичних дій) у грі нападаючих є відбір м'яча, що також зв'язано з тактичними завданнями гравців даного ігрового амплуа.

Також нами було проаналізовано загальну кількість техніко-тактичних дій, виконуваних за гру футболістами різного ігрового амплуа. Результати представлено в таблиці 4.

Таблиця 4

Загальна кількість техніко-тактичних дій, які виконано футболістами ОЛІПС «Барса» U-14 різного ігрового амплуа за гру

Ігрове амплуа	Кількість техніко-тактичних дій
Захисник	178-224
Півзахисник	123-165
Нападаючий	93-149
Загальна кількість	394-538

Отже аналіз результатів дослідження техніко-тактичних дій футболістів обласного ліцею-інтернату спортивного профілю (ОЛІПС) «Барса» U - 14 гравців різного ігрового амплуа у змагальному періоді річного циклу свідчить, що у футболістів значно збільшується кількість техніко-тактичних дій, а саме:

- у захисників цей показник складає – 178-224 техніко-тактичних дій за матч;

- у півзахисників – 123-165 техніко-тактичних дій за матч;

- у нападників – 93-149 техніко-тактичних дій за матч.

Висновки. Дослідженням результатів дослідження техніко-тактичних дій футболістів обласного ліцею-інтернату спортивного профілю (ОЛІПС) «Барса» U - 14 гравців різного ігрового амплуа у змагальному періоді річного циклу визначено, що найчастіше у грі захисників використовуються такі технічні прийоми – це відбір м'яча, короткі та довгі передачі, гра головою, а найменш – удари по воротах, що обумовлено їхніми основним тактичними завданнями на гру. Під час футбольного матчу півзахисники найбільш часто використовують і виконують передачі та беруть участь у відборі м'яча, менше грають головою і б'ють по воротах. Під час матчів нападники команд більш за все застосовують такі техніко-тактичні дії як удари по воротах (на відміну від гравців інших амплуа), грають

головою при завершенні атак і допомагають короткими та середніми передачами при проведенні атакуючих дій. Головними завданням тренера є вміння правильно використовувати сильні сторони своїх футболістів та вибирати вдалу тактику на гру враховуючи техніко-тактичний досвід своїх футболістів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Журід С. М. Удосконалення техніко-тактичної підготовки футболістів 15–17 років з використанням комплексів тренувальних завдань: автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. та спорту: 24.00.02. Харків, 2007. 20с.
2. Зеленцов А. М., Бальчос М. В., Лисенчук Г. А. Разработка целевых комплексных программ подготовки футболистов: методические рекомендации. Киев: НУФВСУ, 1999. 61 с.
3. Лисенчук Г. А. Управление подготовкой футболистов. Киев: Олимпийская литература, 2002. 271 с.

Івашина Андрій, Міщенко Олександр

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛІСТІВ 15–16 РОКІВ

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури*

Анотація. У статті представлено матеріал щодо спортивного удосконалення спортсменів 15–16 років. Запропонована методика техніко-тактичної підготовки футболістів у річному циклі підготовки, де передбачено під час тренувальних занять збільшувати обсяг часу на використання ігрових вправ, які проводяться на максимальній швидкості.

Ключові слова: техніка, тактика, футбол, спортивне удосконалення.

Ivashina Andrew, Mishchenko Oleksandr. IMPROVING TECHNICAL AND TACTICAL TRAINING OF FOOTBALLERS 15–16

Abstract. The article presents material about the sports improvement of athletes 15–16 years. The methodology of technical and tactical training of football players in the annual training cycle is proposed, which provides for training classes to increase the amount of time for the use of gaming exercises that are carried out at the maximum speed.

Key words: technique, tactics, football, sports improvement.

Постановка проблеми. Футбол – одна із самих відомих і масових колективних ігор, якою займаються мільйони людей. Гра проходить у складних обставинах боротьби між суперниками, де вони застосовують усі вміння та навички для перемоги [2; 4]. Любий футболіст повинен досконало володіти усіма технічними прийомами, уміти правильно використовувати їх у різних ігрових ситуаціях та поєднувати свої дії з усіма партнерами по команді, тому що успіх у грі залежить від погоджених дій усіх гравців. Рухова діяльність футболіста доволі багатообразна і характеризується великою варіатив-